

2013-12-04

Diarienummer:
LTH 2013/2324**LUNDS UNIVERSITET**

Lunds Tekniska Högskola

Utbildningsnämnder

LTHs kansli
Camilla Hedberg
Chef, utbildningsavdelningen**Uppdrag**

Prorektor uppdrar efter möte i Utbildningsberedningen till
Utbildningsnämnderna inför läsåret 2014/2015 att

- reducera samtliga specialiseringar inom civilingenjörsprogrammen till högst 105 högskolepoäng.
- reducera antalet kurser inom civilingenjör- och arkitektutbildningen till läsåret 2014/2015 för de institutioner man är kursutbildningsnämnd för, enligt:
  - UNA: 20 kurser
  - UNB: 20 kurser
  - UNC: 5 kurser
  - UND: 10 kurser
  - UNE: 10 kurser
- enbart undantagsvis tillföra nya kurser läsåret 2014/2015 om inte dessa betingas av att de ska a) ingå i ett program under uppbyggnad eller b) av att en liknande kurs läggs ned.

Annika Mårtensson

Bilagor:
Reviderad tidsplan för 2014/15
Fördelning av kurser mellan institutioner

2013-12-03

LUNDS UNIVERSITET

Lunds Tekniska Högskola

PM

Per Warfvinge, Professor

Vicerektor för utbildning och internationalisering

Reviderade planeringsförutsättningar inför 2014/2015.

LTH:s styrelse beslutade 14 december 2012 om ett åtgärdsprogram för att nå ekonomisk balans inom grundutbildningen (<http://www.lth.se/uploads/media/20121214.pdf>). I programmet ingick en serie olika åtgärder för att minska utbildningsvolymen, minska kursutbudet, reducera gemensamma kostnader samt underlätta finansieringen genom att flytta myndighetskaptal från forskning till utbildning.

I detta PM föreslås en serie åtgärder. Vägledande har varit att stärka programstrukturen, minska resursanvändningen på institutionerna samt reducera de administrativa kostnaderna. Det är viktigt att påpeka att åtgärderna inte innebär att mindre pengar fördelas till institutionerna.

Kvalitet och kursutbud

UK-ämbetets utvärdering av teknikutbildningar visar att program med tydligt fokus lättare uppnår hög kvalitet, i meningen att hög kvalitet är måluppfyllelse. Utvärderingen visar att kvaliteten på programmet inte främst ligger i utbudet av kurser utan i högre grad i progressionen avseende professionsinriktat arbetssätt, förekomsten av projekt med muntlig/skriftlig redovisning, samt en tydlig hemvist i ett begränsat teknikområde. Stor valfrihet kan upplevas som en kvalitetsfaktor för den enskilda studenten, men kan samtidigt äventyra måluppfyllelsen om specialiseringarna inte hålls ihop till en helhet. Detta resonemang är helt i linje med det beslut som fattades i de planeringsförutsättningar som gavs för civilingenjörsprogrammen inför högskolereformen 2007 (LTH G 49 658/06), där det bland annat talas om att antalet specialiseringar skall hållas på en rimlig nivå och bara överlappa varandra i begränsad omfattning.

För breda och för många specialiseringar gör det svårt för en programledning att säkerställa medveten progression. Vid en jämförelse med Chalmers kan man konstatera att man där reducerat antalet masterprogram/specialiseringar som en kvalitetshöjande åtgärd.

I dagsläget kan man konstatera att specialiseringarna blivit så breda och så många, att de på flera program förlorat sin funktion som instrument för att styra studenterna mot en sammanhållen fördjupning med medveten progression. Som undantag kan nämnas civilingenjörsprogrammen i Kemiteknik och Bioteknik som har rensat kraftfullt i specialiseringarna,

infört en obligatorisk projektkurs i samtliga specialiseringar samt reducerat antalet programspecifika valfria kurser mycket kraftigt.

I diskussioner med UNO har det framkommit att det är rimligt att specialiseringarna på civilingenjörsutbildningarna omfattar 105 hp.

Inför läsåret 2014/2015 har 30 procent fler studenter ansökt om utbytesstudier. Det visar ytterligare på vikten av att strama upp utbudet på Campus Lund. Det måste ses som naturligt att studenterna väljer att hitta alternativ till kurserna på LTH vid utländska partneruniversitet. Samtidigt ställer det krav på processen att kvalitetssäkra utbytesstudierna utan att studenterna hindras att skaffa sig utlandserfarenhet.

I dagsläget gäller förhållningssättet att en student kan uppfylla specialiseringskravet genom att ta sina specialiseringskurser ur de varianter på specialiseringar som finns, kommer att finnas eller som någon gång har funnits. För att de specialiseringar som anges i läro- och timplanen ska ha avsedd styrande och kvalitetssäkrande verkan måste det göras klart att en student normalt ska prövas mot de förutsättningar som gäller det år som studenten påbörjar sin specialisering.

Ekonomi, åtgärder och kursutbud

Institutionerna erhåller ersättning enligt en fördelningsmodell. Grundidén är att tilldela institutionerna en grundersättning för en kurs samt en marginalersättning baserat på antalet studenter. Modellen har konstruerats med syfte att uppnå en självsanering vad gäller kurser med få studenter, genom att grundersättningen enbart faller ut om studentantalet är 16 eller större.

Inför besluten om kursutbudet för 2014/2015 står det klart att modellen inte har haft önskad styreffekt. Kursutbudet är på det hela taget oförändrat. Konsekvensen är att tillgängliga anslag inte räcker för att fördela ut det belopp som fördelningsmodellen resulterar i. Totalt saknas cirka 25 MSEK för att kunna ge institutionerna korrekt ersättning, och möjligheterna att täcka denna brist med myndighetskapital och omföringar är uttömda.

Inför 2014/2015 finns förslag på 443 unika kurser inom specialiseringarna på civilingenjörsutbildningarna. Till det kommer ett stort antal kurser inom arkitektur. Det är rimligt med en minskning på 15 % utan att det går ut över kvalitet och valfrihet.

Så länge som LTH överproducerar kommer totalsumman som finns tillgänglig att fördela till institutionerna inte att minska även om antalet kurser minskar. Däremot är det självklart att minskningar i kursutbudet minskar resursåtgången på institutionerna, vilket som helhet måste betraktas som positivt ur arbetsmiljö- och kvalitetssynpunkt.

Alla förändringar i kursutbudet kan innebära att den inbördes fördelningen av resurser mellan institutionerna ändras något, även om totalsumman är konstant. Som framgår av bilaga 1 fördelar sig dessa kurser väldigt ojämnt mellan de olika institutionerna/avdelningar, vilket måste beaktas när kursutbudet reduceras.

Dagens fördelningsmodell har inbyggda och svåröverskådliga tröskeffekter. En minskning i kursutbudet påverkar både utbud och schemaläggning, vilket får till följd att studenterna gör andra val. Det är därför i princip omöjligt att förutsäga hur minskningar inverkar på fördelningen. Den tröghet som finns inbyggd i LTH:s fördelningssystem gör emellertid att ändringar i kursutbudet inför 2014/2015 inte påverkar institutionernas inbördes tilldelning förrän 2016. Därmed får institutionerna tillräckligt lång tid för att anpassa sig till de minskningar i kursutbudet som genomförs i den pågående planeringsomgången.

Det är värt att notera att en minskning i kursutbudet inte påverkar den totala utbildningsvolymen och inte heller överproduktionen. Dessa bestäms av antagningstalen och genomströmningen.

/PW